

# Szkoła Podstawowa w Gackach

## PRZEDMIOTOWE ZASADY OCENIANIA Z WIEDZY O SPOŁECZEŃSTWIE

obowiązuje od 1 września 2022 roku

**Przedmiotowe Zasady Oceniania z wiedzy o społeczeństwie sporządzono w oparciu o:**

1. Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej.
2. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 22 lutego 2019r. w sprawie oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych
3. Statut Szkoły Podstawowej w Gackach
4. Program nauczania wiedzy o społeczeństwie w szkole podstawowej „Dziś i jutro”(wydawnictwo Nawa Era) autorstwa Barbary Furman

## I. CELE KSZTAŁCENIA – WYMAGANIA OGÓLNE

### I. Wiedza i rozumienie. Uczeń:

- 1) wyjaśnia podstawowe prawidłowości życia społecznego, w tym funkcjonowania grup społecznych oraz społeczności lokalnej i regionalnej oraz wspólnoty etnicznej i państwowej;
- 2) uzasadnia znaczenie procedur demokratycznych i stosuje je w życiu szkoły oraz grup, w których uczestniczy;
- 3) wyjaśnia znaczenie aktywności obywatelskiej;
- 4) przedstawia zasady ustroju Rzeczypospolitej Polskiej i podstawowe organy władz publicznych;
- 5) ma podstawową wiedzę na temat praw człowieka, środków masowego przekazu oraz wybranych spraw międzynarodowych;
- 6) wykorzystuje swą wiedzę do interpretacji wydarzeń życia społecznego, w tym publicznego.

### II. Wykorzystanie i tworzenie informacji. Uczeń:

- 1) znajduje informacje na temat życia społecznego, w tym publicznego;
- 2) wykorzystuje informacje do tworzenia własnej wypowiedzi na temat wydarzeń z życia społecznego, w tym publicznego.

### III. Rozumienie siebie oraz rozpoznawanie i rozwiązywanie problemów. Uczeń:

- 1) rozpoznaje własne potrzeby i potrzeby innych;
- 2) planuje dalszą edukację, uwzględniając swe umiejętności i zainteresowania;
- 3) wyjaśnia związek między godnością a prawami, które mu przysługują;
- 4) przedstawia własne prawa i obowiązki;
- 5) powiększa treść własnej tożsamości lokalnej, regionalnej, etnicznej i obywatelskiej;
- 6) rozpoznaje przypadki łamania praw w swoim otoczeniu;
- 7) argumentuje zasadność postaw obywatelskich – m.in. odpowiedzialności, troski o dobro wspólne i tolerancji;
- 8) rozpoznaje problemy najbliższego otoczenia i szuka ich rozwiązań.

### IV. Komunikowanie i współdziałanie. Uczeń:

- 1) komunikuje się w sprawach życia społecznego, w tym publicznego, oraz dyskutuje i przedstawia własne argumenty w wybranych sprawach tego typu;
- 2) rozpoznaje przypadki wymagające postaw asertywnych;
- 3) współpracuje z innymi – dzieli się zadaniami i wywiązuje się z nich;
- 4) wykazuje konieczność współdziałania w życiu społecznym i wyjaśnia istotę samorządności;
- 5) korzysta z prostych procedur oraz z możliwości, jakie stwarzają obywatelom instytucje życia publicznego – wskazuje, gdzie załatwić proste sprawy urzędowe.

## II. OGÓLNE KRYTERIA OCENY

### I. OGÓLNE KRYTERIA OCENY

1) **stopień celujący** otrzymuje uczeń, który w pełni opanował treści i umiejętności przewidziane w programie danej klasy, czyli:

- a) samodzielnie i twórczo rozwija własne uzdolnienia,
- b) biegle posługuje się zdobytymi wiadomościami w rozwiązywaniu problemów teoretycznych lub praktycznych w ramach programu danej klasy, proponuje rozwiązania nietypowe,
- c) rozwiązuje zadania wykraczające poza program nauczania,
- d) osiąga sukcesy w konkursach i olimpiadach przedmiotowych, zawodach sportowych i innych, kwalifikując się do finałów (w szkole i poza nią)

2) **stopień bardzo dobry** otrzymuje uczeń, który opanował treści i umiejętności określone na poziomie wymagań dopełniającym, czyli:

- a) pełne opanowanie całego materiału programowego,
- b) właściwe rozumienie uogólnień i związków między nimi oraz wyjaśnienie zjawisk bez ingerencji nauczyciela,
- c) samodzielne rozwiązywanie problemów teoretycznych i praktycznych,
- d) zastosowanie wiedzy do rozwiązywania zadań i problemów w nowych sytuacjach,
- e) poprawny język, styl, poprawne posługiwanie się terminologią naukową;

3) **stopień dobry** otrzymuje uczeń, który opanował poziom wymagań rozszerzających, czyli:

- a) niepełne opanowanie materiału programowego; wiadomości powiązane związkami logicznymi,
- b) poprawne rozumienie uogólnień i związków między nimi oraz wyjaśnianie zjawisk inspirowane przez nauczyciela,
- c) stosowanie wiedzy w sytuacjach teoretycznych i praktycznych inspirowane przez nauczyciela,
- d) brak rażących błędów językowych, usterek stylistycznych; podstawowe pojęcia i prawa ujmowane w terminach naukowych;

4) **stopień dostateczny** otrzymuje uczeń, który opanował poziom wymagań podstawowych, czyli:

- a) zakres materiału programowego ograniczony do treści podstawowych z danego przedmiotu;
- b) dość poprawne rozumienie podstawowych uogólnień oraz wyjaśnianie ważniejszych zjawisk z pomocą nauczyciela,
- c) stosowanie wiadomości do rozwiązywania typowych zadań teoretycznych i praktycznych o średnim stopniu trudności,
- d) niewielkie i nieliczne błędy; wypowiedzi przekazywane w języku zbliżonym do potocznego; mała kondensacja wypowiedzi;

5) **stopień dopuszczający** otrzymuje uczeń, który opanował poziom wymagań koniecznych, czyli:

- a) fragmentaryczna znajomość podstawowego materiału programowego, wiadomości fragmentaryczne,
- b) brak rozumienia podstawowych uogólnień i umiejętności wyjaśniania zjawisk,
- c) brak umiejętności stosowania wiedzy nawet przy pomocy nauczyciela,

- d) wykonywanie typowych zadań o niewielkim stopniu trudności przy pomocy nauczyciela,
- e) liczne błędy, nieporadny styl, trudności w wysławianiu się;
- 6) **stopień niedostateczny** otrzymuje uczeń, który nie opanował poziomu wymagań koniecznych, czyli:
  - a) rażąco brak wiadomości i umiejętności programowych, które uniemożliwiają zdobywanie wiedzy z przedmiotów objętych planem nauczania ,
  - b) zupełny brak rozumienia uogólnień oraz nieumiejętność wyjaśniania zjawisk,
  - c) brak umiejętności i zastosowania wiedzy ( uczeń nie jest w stanie wykonać zadania o elementarnym stopniu trudności ),
  - d) bardzo liczne błędy, rażąco nieporadny styl, duże trudności w posługiwaniu się językiem literackim i naukowym

## II. FORMY SPRAWDZANIA WIEDZY I UMIEJĘTNOŚCI ORAZ ZASADY OCENIANIA.

- o **Testy/sprawdziany** odbywają się po każdym omówionym dziale w podręczniku. Przed każdym testem/ sprawdzianem realizowana jest lekcja, która ma za zadanie usystematyzowanie wiedzy ucznia. O testach/ sprawdzianach nauczyciel powiadamia uczniów co najmniej tydzień przed planowanym terminem. Termin zapisany jest w terminarzu e.dziennika.

Test/ sprawdzian trwa 20-45 minut ( zależy to od rodzaju zadań/ pytań).  
Testy/ sprawdziany zawierać będą zadania typu otwartego lub zamkniętego.  
Uczeń ma obowiązek zaliczyć wszystkie testy/ sprawdziany( termin ustala nauczyciel z uczniem). Brak zaliczenia skutkuje oceną niedostateczną.

- o **Kartkówki** obejmują materiał z 1-3 ostatnich lekcji. Nie muszą być zapowiadane. Nauczyciel może o nich poinformować uczniów wpisem w terminarzu e.dziennika lub w wiadomościach dla ucznia. Kartkówka trwa 15-20.

Uczeń może poprawić każdą ocenę uzyskaną z testu/ sprawdzianu/kartkówki ( termin ustala uczeń z nauczycielem).

Ocena uzyskana z poprawy ma taką samą wagę jak ocena poprawiana.

Punktacja za zadania w testach/ sprawdzianach/ kartkówkach przyznawana jest przez nauczyciela w zależności od stopnia trudności zadania.

**Testy/ sprawdziany/ kartkówki oceniane są wg. skali:**  
(zgodnie ze Statutem SP Gacki – dział VII, rozdział 1, § 126 p.11)

**100 % - celujący (cel. ,6)**

**90 % - 99 % - bardzo dobry ( bdb, 5)**

**75 % - 89 % - dobry ( db, 4)**

**50 % - 74 % - dostateczny ( dst, 3 )**

**34 % - 49 % - dopuszczający ( dop., 2)**

**0 % - 33 % - niedostateczny ( ndst, 1)**

- **Odpowiedzi ustne;** na ocenę ma wpływ rzeczowość, używanie właściwej terminologii i umiejętność odpowiedzi na pytania dodatkowe. Pytania pomocnicze ( naprowadzające) obniżają ocenę. Poprawianie ocen nie jest przewidziane.
- **Aktywność na lekcjach premiowana jest plusami;** po zebraniu 10 plusów uczeń uzyskuje ocenę celującą, po zebraniu 5 plusów- ocenę bardzo dobrą. Jeżeli do końca semestru nie zbierze wymaganej liczby , to za 4 plusy otrzymuje ocenę dobrą a za 3 – dostateczną ( o ile godzi się na taką ocenę). Punkty z I semestru mogą „ przechodzić ” na II semestr.
- **Prace dodatkowe** ( prezentacje, referaty itp.) uczeń powinien oddać/ zaprezentować w wyznaczonym terminie. Oddanie pracy po terminie obniża jej ocenę o jeden stopień . Poprawa nie jest przewidziana.
- **Prace domowe** ( minimum dwie w semestrze muszą być ocenione) sprawdzają samodzielną pracę ucznia w domu. Nie podlegają poprawie.
- **Karty pracy** ( analiza tekstów źródłowych, diagramów, wykresów, kwestionariusze) uczeń wypełnia 1-2 razy w semestrze. Nie podlegają poprawie.

### III. USTALENIA DODATKOWE

1. Pisemne sprawdziany będą ocenione i omówione na lekcji w terminie do dwóch tygodni i oddane uczniowi do wglądu.
2. Sprawdzone i ocenione prace pisemne udostępniane są uczniom, rodzicom(zgodnie z zapisami w statucie) i przechowywane do końca roku szkolnego.
3. W przypadku nieusprawiedliwionej jednodniowej nieobecności na zapowiedzianej wcześniej klasówce, uczeń pisze ją w pierwszym dniu po przyjeździe do szkoły.

4. Umożliwić uczniowi w przypadku krótkiej nieobecności usprawiedliwionej (maksymalnie 5 dni) zaliczenie materiału objętego pracą klasową w formie pisemnej lub ustnej w ciągu tygodnia po przybyciu do szkoły.
5. Umożliwić uczniowi w przypadku dłuższej nieobecności usprawiedliwionej (minimalnie 6 dni) zaliczenie materiału objętego pracą klasową w formie pisemnej lub ustnej w ciągu dwóch tygodni po przybyciu do szkoły.
6. Zezwolić na poprawienie oceny niedostatecznej tylko raz. Ponowna ocena niedostateczna (z poprawianego sprawdzianu) nie jest wpisywana do dziennika. Fakt skorzystania z możliwości poprawy musi być odnotowany w dzienniku.
7. Uczeń ma prawo poprawić wszystkie testy, sprawdziany i kartkówki.
8. Umożliwić uczniowi zgłoszenia nieprzygotowania się do lekcji, z tym że:
  - a) uczeń ma prawo zgłosić nieprzygotowanie dwa razy w semestrze ; nie ma to wpływu na ocenę. Nieprzygotowanie jest odnotowywane w dzienniku.
9. Zezwolić uczniowi zgłaszania nieprzygotowania wyłącznie na początku lekcji, a nieprzygotowanie obejmuje tylko odpytywanie i zadania domowe. Prawo to nie dotyczy zapowiedzianych sprawdzianów i jest zawieszane w styczniu i czerwcu,
10. Uczniowi, który otrzymał ocenę niedostateczną nie może być negatywnie oceniony po raz drugi na tej samej lekcji (nie dotyczy to oceny, którą uczeń otrzymał z wcześniej pisanego sprawdzianu, a oddawanego na tej lekcji).
11. Ograniczyć ilość prac domowych zadawanych na zimową przerwę świąteczną, wiosenną przerwę świąteczną, przed szkolną dyskoteką, ferie zimowe oraz tzw. „długie weekendy” (zapis ten nie dotyczy zadawania prac uczniom klasy VIII ).
12. Odmowa odpowiedzi ustnej przez ucznia jest równoznaczna z wystawieniem mu oceny niedostatecznej.
13. Ucieczka ze sprawdzianu i kartkówki przez ucznia traktowana jest jako odmowa odpowiedzi w formie pisemnej i równoznaczna z wystawieniem mu oceny niedostatecznej.
14. W pierwszym dniu po szkolnej dyskotekie popołudniowej lub wycieczce całodniowej, uczniowie są zwolnieni ze sprawdzianów i ustnych odpowiedzi.
15. Trzy pierwsze tygodnie września są dla ucznia klasy czwartej czasem bezstresowym dlatego odnotowuje się w dzienniku tylko oceny pozytywne (tzn. dopuszczający, dostateczny, dobry, bardzo dobry, celujący) .
16. Ocenom cząstkowym przypisuje się następujące wagi:

**WAGA 3:**

sprawdziany wiedzy z całego działu, testy sprawdzające, prezentacje multimedialne, osiągnięcia na olimpiadach i konkursach przedmiotowych na szczeblu wojewódzkim, ogólnopolskim, albumy ( foldery, plansze edukacyjne).

**WAGA 2:**

kartkówki , odpowiedzi ustne, analiza tekstów źródłowych, wykresy, tabele i diagramy ( opis, analiza, interpretacja), praca indywidualna pod kierunkiem nauczyciela, osiągnięcia na olimpiadach i konkursach przedmiotowych na szczeblu powiatowym lub gminnym

WAGA 1:

aktywność, praca domowa, karty pracy, osiągnięcia na olimpiadach i konkursach przedmiotowych na szczeblu szkolnym

Do innych (niż wyżej wymienione) form sprawdzania osiągnięć uczniów, każdy nauczyciel ustala wagę zgodnie ze specyfiką swojego przedmiotu. Jednakże waga ta nie może przekroczyć 3.

17. Na podstawie obliczeń w systemie dziennika elektronicznego, uwzględniającego wagi ocen, nauczyciel wystawia proponowane oceny śródroczne i roczne oraz oceny śródroczne i roczne klasyfikacyjne według średniej ważonej:

Nazwa oceny	Ocena	Średnia ważona	
		OD	DO
celujący	6	5,36	6,00
bardzo dobry	5	4,66	5,35
dobry	4	3,66	4,65
dostateczny	3	2,66	3,65
dopuszczający	2	1,71	2,65
niedostateczny	1	1,00	1,70

18. Ocena klasyfikacyjna roczna wyznaczana jest jako średnia ważona ocen uzyskanych

przez ucznia w ciągu całego roku szkolnego (średnia ważona z pierwszego okresu śródroczna i średnia ważona z drugiego okresu (półrocza)). Wyznacznikiem oceny klasyfikacyjnej rocznej jest tzw. średnia **roczna**.

19. Warunkiem koniecznym do uzyskania pozytywnej oceny klasyfikacyjnej rocznej (dopuszczający) jest otrzymanie średniej rocznej zgodnej z tabelą oraz średniej ważonej ocen w drugim okresie (półroczu) co najmniej 1,71.

20. W przypadku uczniów, którzy uzyskali średnią **roczną** w przedziałach:

1,65 – 1,70	2,60 – 2,65	3,60 – 3,65	4,60 – 4,65	5,30 – 5,35
-------------	-------------	-------------	-------------	-------------

oraz pod warunkiem, że widoczna jest zdecydowana poprawa w wynikach ucznia, wówczas istnieje możliwość podwyższenia oceny klasyfikacyjnej rocznej o jeden stopień. Decyzja ta należy do nauczyciela uczącego/prowadzącego.